

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	III
บทคัดย่อ	V
Abstract	VI
สารบัญ	VII
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 ความสำคัญของชุมชนในบริบทการพัฒนาและการจัดการทรัพยากร	14
2.1.1 ชุมชนและทรัพยากรธรรมชาติในวาระนโยบาย	
ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน	14
2.1.2 การพัฒนาแบบยั่งยืนบนฐานศักยภาพของชุมชน	18
2.2 การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน	23
2.2.1 ความหมายเกี่ยวกับการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน	23
2.2.2 กระบวนการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	
และสิ่งแวดล้อม	27
2.2.2.1 การเตรียมความพร้อมและทำความเข้าใจชุมชน	30
2.2.2.2 การดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพชุมชน	32
2.2.2.3 การประเมินผลและปรับปรุง	36
2.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน	
ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	38
2.2.3.1 ทรัพยากร	38
2.2.3.2 การสนับสนุน	40
2.2.3.3 เจตจำนง	41
2.2.3.4 การบริหารจัดการ	42
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	55
3.1 ขอบเขตการศึกษา	56
3.2 กลุ่มเป้าหมายและการสุ่มตัวอย่าง	56
3.2.1 กลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ	56
3.2.2 กลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ	58
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้	58
3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และเครื่องมือที่ใช้	58
3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเครื่องมือที่ใช้	59
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	60
3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	60
3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	60
3.5 การนำเสนอ	61
บทที่ 4 ผลการศึกษา	63
4.1 ผลการศึกษาจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ	64
4.1.1 ทรัพยากรที่สำคัญในพื้นที่	64
4.1.2 เป้าหมายหรือเจตจำนงร่วมกันของชุมชนในการจัดการน้ำ	73
4.1.3 โครงการหรือกิจกรรมที่เคยดำเนินการ	77
4.1.4 กิจกรรมหรือวิธีการที่โดดเด่นในการจัดการน้ำของพื้นที่	81
4.1.5 ระดับหรือความเข้มข้นที่ชุมชนได้เข้าไปมีส่วนร่วม	84
4.1.6 ปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรคในการจัดการน้ำของชุมชน	89
4.1.7 การเชื่อมโยงกับเครือข่ายภายนอกของชุมชน	93
4.1.8 รูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพชุมชน	102
4.1.9 ข้อเสนอแนะต่อการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการจัดการน้ำ	106
4.2 ผลการศึกษาจากการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ	108
4.2.1 ข้อมูลทั่วไป	108
4.2.2 ทูทางสังคมในการจัดการน้ำ	115
4.2.3 เป้าหมาย/เจตจำนงร่วมชุมชน	120
4.2.4 การสนับสนุนและการบริหารจัดการ	128
4.2.5 การประเมินการเสริมสร้างความสามารถของชุมชนที่ผ่านมา	135
4.2.6 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการเสริมสร้างความสามารถ ของชุมชนในการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน	144

	หน้า
4.3 สรุปผลการศึกษาจากข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ	147
4.3.1 ทำความรู้จักชุมชน: บริบทพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการน้ำของชุมชน บริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	147
4.3.2 กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการจัดการน้ำ	149
4.3.3 รูปแบบในการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการจัดการน้ำ อย่างยั่งยืน	152
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	155
5.1 สรุปผลการศึกษา	157
5.1.1 สรุปผลการศึกษาจากข้อมูลในเชิงคุณภาพ	157
5.1.2 สรุปผลการศึกษาจากข้อมูลในเชิงปริมาณ	161
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	162
5.2.1 สถานการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการจัดการน้ำ ของพื้นที่กรณีศึกษา	163
5.2.1.1 บริบทพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการน้ำของชุมชน บริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	163
5.2.1.2 กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการจัดการน้ำ	167
5.2.2 รูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน	176
5.2.2.1 รูปแบบการขับเคลื่อนหลักโดยส่วนราชการของรัฐ	176
5.2.2.2 ภาควิชาการ	179
5.2.2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	181
5.2.2.4 ภาคประชาสังคม	184
5.3 ข้อเสนอแนะ	189
บริบทชุมชน	192
ภาคผนวก 1 ข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	199
ภาคผนวก 2 แบบประติมากรรมความคิดเห็น	241
ภาคผนวก 3 รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	254
ภาคผนวก 4 ภาพการจัดเก็บข้อมูลโดยการประชุมกลุ่มในพื้นที่ลุ่มตัวอย่าง	257